

1980 med senere ændringer om visitation af de indsatte og deres opholdsrum (visitationscirkulæret). Hertil knytter sig en cirkulæreskrivelse af 13. april 1999 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen om gennemførelse af recto-vaginalundersøgelser af indsatte samt en cirkulæreskrivelse af 24. marts 1986 med senere ændringer fra Direktoratet for Kriminalforsorgen om retningslinier vedrørende anvendelse af urinprøver over for indsatte med henblik på konstatering af eventuelle misbrug af medikamenter eller narkotika.

Efter visitationscirkulærets § 1, stk. 1, kan visitation af *den indsatte person* foretages ved indsættelsen, før og efter fravær fra institutionen samt før og efter besøg og ved indlæggelse på sygeafdeling, anbringelse i enrum og hensættelse i forhørscele, strafcelle eller observationscelle.

Ved hensættelse i sikringscelle skal visitation foretages, jf. § 1, stk. 2.

Efter regler, fastsat af institutionens leder, kan der endvidere foretages visitation af den indsatte person ved den indsatte tilbagekomst efter fravær fra opholdsafdelingen og i forbindelse med rutinemæssig visitation af den indsatte opholdsrum, jf. § 1, stk. 3.

Efter § 1, stk. 4, kan der foretages personlig visitation af en gruppe indsatte, såfremt der er begrundet mistanke om, at én eller flere af gruppen er i uretmæssig besiddelse af effekter.

Efter § 1, stk. 5, kan personlig visitation i øvrigt kun foretages, såfremt der er begrundet formodning om, at den indsatte er i uretmæssig besiddelse af effekter.

Den indsatte har ifølge § 1, stk. 6, ret til inden visitationens gennemførelse at få oplyst grunden til, at visitationen iværksættes, medmindre særlige omstændigheder taler derimod.

Af § 2 fremgår det, at visitation af den indsatte person så vidt muligt skal overværes af et vidne. Visitationen skal gennemføres på en måde, der i størst muligt omfang er egnet til at formindske den indsatte oplevelse af at blive krænket, bl.a. ved at den pågældende opfordres til selv at gennemføre den nødvendige afklædning. Visitationen skal endvidere foretages og bevidnes af personale af samme køn som den indsatte. Andre indsatte må ikke være til stede.

Er der grund til at antage, at visitation af den indsatte legeme ifølge § 3 ikke kan gennemføres alene ved en besigtigelse, skal visitationen foretages af en læge. Sådant visitation kan kun foretages i tilfælde, hvor der foreligger begrundet formodning om, at den indsatte er i uretmæssig besiddelse af effekter. Beslutning herom træffes af anstaltens vagthavende leder eller arrestforvareren.

Efter § 4 kan visitation af *den indsatte opholdsrum* foretages ved rutinemæssige eftersyn, og når der i det enkelte tilfælde er grund til at antage, at ordensbestemmelser eller andre regler ikke overholdes, eller når visitationen skønnes påkrævet af sikkerhedshensyn. Visitationen må ikke være mere vidtgående, end formålet tilsiger. Efter anmodning skal den indsatte gøres bekendt med grunden til, at der har været foretaget visitation af vedkommendes opholdsrum.

Efter § 5 skal visitation af breve, som den indsatte har adgang til at sende til eller modtage fra offentlige myndigheder m.fl., uden at gennemlæsning må finde sted, jf. herved pkt. 5.7.3.1. ovenfor, ske i den indsatte påsyn. Brevene kan eventuelt tages i bevaring, indtil visitationen kan foretages. Breve, som kan sendes i lukket konvolut til offentlige myndigheder m.fl., må dog ikke visiteres, såfremt de straks afgives til afsendelse.

Når der under visitationen tages genstande i bevaring, skal der efter § 6 udfærdiges en fortegnelse over disse. Den indsatte skal have udleveret en genpart af fortegnelsen og, når der er tale om den pågældendes egne effekter, gøres bekendt med grunden til, at de pågældende genstande er taget i bevaring.

5.8.1.2. Straffelovrådets forslag

Om arbejdsgruppens overvejelser henvises til 1989-betænkningen, s. 218-219, 658-659, jf. § 56 i arbejdsgruppens lovudkast, og s. 717-719, og om Straffelovrådets overvejelser henvises til 1998-betænkningen, s. 111-112, jf. § 60 i rådets lovudkast, og s. 243-248.

Straffelovrådet kan med enkelte ændringer, der i det væsentlige er af redaktionel karakter, tiltræde arbejdsgruppens forslag.

Rådet foreslår på den baggrund, at der som § 60, stk. 1, i rådets lovudkast indsættes en bestemmelse, hvorefter institutionen kan undersøge, hvilke effekter en indsat har i sin besiddelse i sit opholdsrum eller på sin person, hvis en sådan undersøgelse er nødvendig for at sikre, at ordensbestemmelser overholdes, eller sikkerhedshensyn iagttages, herunder 1) når den indsatte indsættes i institutionen, 2) hvis den indsatte mistænkes for uretmæssig besiddelse af effekter, 3) før og efter besøg eller 4) før og efter fravær fra institutionen eller opholdsafdelingen.

§ 60, stk. 1, indebærer en lovfæstelse af adgangen til at undersøge (visitere) den indsatte person og opholdsrum.

Med udtrykket »undersøge, hvilke effekter en indsat har i sin besiddelse på sin person« sigtes til indgreb, der har karakter af legemsbesigtigelse, dvs. de former for indgreb, hvor der ikke sker nogen indtræn-